

Bijlage 1 – Langetermijnplanning

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van alle belangrijke trajecten en de daarbij behorende processen die momenteel lopen in de Regio Stedendriehoek. De processen zijn aan verandering onderhevig en dus een momentopname. Daarnaast zullen er in de loop van de tijd nieuwe processen gestart worden. Het overzicht wordt per kwartaal geactualiseerd.

In de onderstaande tekst wordt gebruik gemaakt van de termen uit de raadsladder (zie hiernaast). Voor de volledigheid wordt opgemerkt dat bij bijvoorbeeld besluitvorming door de raad u uw eigen raadsproces doorloopt die gebruikelijk is in uw gemeente en daar dus opiniërende of beeldvormende vergaderingen in voor kunnen komen.

1. Begrotingscyclus

Met de beleidscyclus wordt het proces bedoeld om te komen tot een begroting, het uitvoeren van de begroting en de verantwoording over de uitvoering van de begroting (jaarstukken).

Dit proces start met het opstellen van een kaderbrief waarin de financiële en inhoudelijke kaders op hoofdlijnen worden verwoord. Deze brief hebben de raden 19 december 2024 ontvangen (zie [link](#)). In december ontvangen de raden deze uitgangspunten ter [informatie](#). In het eerste kwartaal wordt de begroting voor het volgende jaar opgesteld. De conceptbegroting wordt door het algemeen bestuur 16 april vastgesteld (daarna formeel door het dagelijks bestuur). De raden worden in de gelegenheid gesteld een [oordeel](#) te geven door een zienswijze op de begroting in te dienen (vanaf 30 april tot 31 juli 2025), waarna de begroting door het algemeen bestuur definitief wordt vastgesteld op 10 september 2025. In januari 2026 start dan de uitvoering van de vastgestelde begroting.

Wanneer het begrotingsjaar (bijna) is geëindigd start het opstellen van de jaarstukken (jaarverslag en -rekening) eind december en het eerste kwartaal na het begrotingsjaar. De jaarstukken worden vastgesteld door het algemeen bestuur op 16 april en gaan ter [informatie](#) naar de gemeenteraden.

2. Ontwikkelperspectief 2050

In het voorontwerp Nota Ruimte (zie [link](#)) geeft het Rijk aan dat de Regio Stedendriehoek één van de zoekgebieden is voor grootschalige woningbouw. In het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving (overleg tussen Rijk en regio) op 7 november 2024 is formeel besloten om een Verstedelijkingsstrategie voor de regio Stedendriehoek op te stellen en een langjarige samenwerking tussen Rijk en regio in te richten (zie [link](#) voor de kamerbrief daarover). Daarmee is de formele start gemaakt om als regio te komen tot het Ontwikkelperspectief 2050 (Verstedelijkingsstrategie). Het gaat daarbij om de hele regio in balans te ontwikkelen. We willen de kwaliteit van de voorzieningen behouden en de brede welvaart versterken. Het is een gezamenlijk proces van alle betrokken partijen in de regio (gemeenten, provincies, waterschappen, Rijk), waarbij de gemeenteraden uiteindelijk het Ontwikkelperspectief vaststellen. Uiteraard stellen provinciale staten, waterschapsbestuur en het kabinet het Ontwikkelperspectief ook vast.

Contourenschets

Het najaar 2024 stond in het teken van de Contourenschets, het handvat om het gesprek in de regio te voeren over de ruimtelijke toekomst, voorafgaand aan het opstellen van een ruimtelijke lange termijnvisie en strategie. De raden zijn op lokaal niveau [geïnformeerd](#) over de Contourenschets. Tijdens de raadsconferentie op 19 november 2024 is [beeldvormend](#) met de raden onderling gesproken over de vier schetsen. Aansluitend vonden in november [opiniërende](#) gesprekken met alle raden plaats, zodat de raden input konden meegeven voor het vervolgproces. De gehele input is bijgevoegd in bijlage 3 en te vinden op de website ([link](#)). Deze input is van groot belang voor de verdere uitwerking van het Ontwikkelperspectief.

Ontwikkelperspectief 2050

Vanuit de gesprekken over de Contourenschets is de vervolgstap het opstellen van het visiedocument 'Ontwikkelperspectief 2050'. In 2025 wordt gewerkt aan het opstellen hiervan, zodat er eind 2025 / begin 2026 een ontwerp Ontwikkelperspectief 2050 ligt.

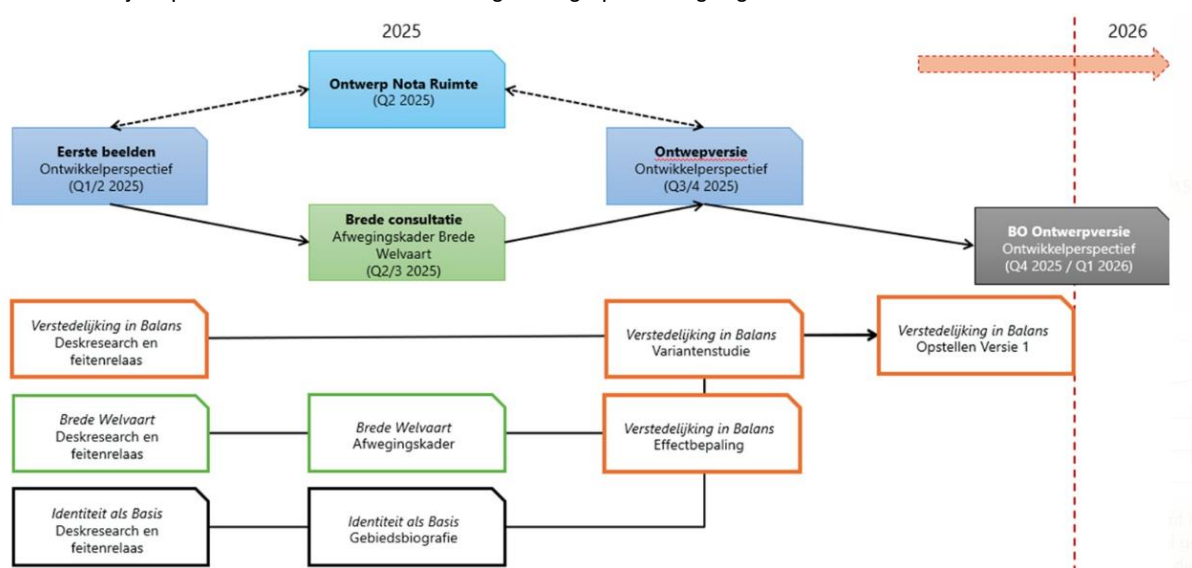

Tussenproducten

Rond de zomer 2025 zijn twee tussenproducten gereed die input vormen voor het maken van de afwegingen en keuzes in het Ontwikkelperspectief. Het eerste product is een 'Afwegingskader brede welvaart'¹, waarin gekeken wordt welke indicatoren voor brede welvaart als afwegingskader worden ingezet om de ruimtelijke en maatschappelijke effecten van de keuzes uit het Ontwikkelperspectief te beoordelen. Het tweede product is een 'Gebiedsbiografie' dat inzicht geeft in de historie én het heden van het ruimtelijk gebruik van de regio Stedendriehoek.

Gelijktijdig wordt gewerkt aan het uitwerken van een variantenstudie als uitwerking van de gesprekken over de Contourenschets. Deze uitwerking is in het najaar 2025 gereed. Samen met de tussenproducten (Afwegingskader brede welvaart en Gebiedsbiografie) wordt de Variantenstudie uitgewerkt in een 'Ontwerp Ontwikkelperspectief', dat eind 2025 / begin 2026 gereed is.

De afbeelding hieronder geeft de planning op hoofdlijnen weer zoals die nu geschetst kan worden. Het proces is dynamisch en afhankelijk van op voorhand moeilijk te voorspellen in- en externe factoren. De planning kan in de loop van de tijd wijzigen, maar heeft als doel om voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 de huidige raden in staat te stellen een 'bruidsschat' mee te geven aan de nieuwe raden na de verkiezingen. Daarmee wordt recht gedaan aan de grote betrokkenheid van de huidige gemeenteraden. De raadsadviescommissie wordt uiteraard betrokken bij dit proces en de raden worden regelmatig op de hoogte gebracht.

Rol raden

Het 'Afwegingskader brede welvaart' is leidend voor de uitwerking van het uiteindelijke Ontwikkelperspectief. Dit vraagt daarom een belangrijke rol voor de raden. Tijdens de raadsconferentie op 13 mei 2025 worden de raden **informerend/beeldvormend** mee genomen in het thema brede welvaart en het afwegingskader. Vlak na de zomer worden de raden gevraagd om een **oordeel** te geven over het afwegingskader. De raden ontvangen een reactie vanuit het algemeen bestuur op de inbreng van de raden. Hiermee worden de raden in positie gebracht en geven zij richting aan het verdere proces.

De gemeenteraden worden tijdens de raadsconferentie van 18 november 2025 **informerend/beeldvormend** meegenomen in de variantenstudie. De raden ontvangen de variantenstudie in het najaar 2025 ter **informatie**.

Begin 2026 ontvangen de gemeenteraden het 'Ontwerp Ontwikkelperspectief'. Zo kunnen de (huidige) raden nog vóór de gemeenteraadsverkiezingen van 18 maart 2026 **oordeelsvormend** hun reacties op het Ontwikkelperspectief geven, mede aan de nieuwe gemeenteraad. De huidige gemeenteraden hebben hiermee de mogelijkheid om te bepalen of de punten die zij hebben meegegeven in het proces voldoende zijn opgenomen in het 'Ontwerp Ontwikkelperspectief'.

In de loop van 2026 vinden **informerende/beeldvormende** gesprekken met de (nieuwe) raden plaats om hen mee te nemen in het Ontwikkelperspectief. Vooralsnog gaan we ervan uit dat vlak na de zomer 2026 de gemeenteraden **oordeelsvormend** in de gelegenheid worden gesteld om te reageren op het definitieve Ontwikkelperspectief. De **besluitvorming** over vaststelling van het Ontwikkelperspectief door de raden vindt

¹ Brede welvaart is een maatstaf voor alles dat mensen van waarde vinden. Naast materiële welvaart gaat het om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. Zie ook [link](#).

naar verwachting in de periode november – december 2026 plaats. Dit moment zal mede afhangen van de raadsverkiezingen, de nieuwe raden en de coalitievorming. Voor zover we nu kunnen overzien zal op basis van het Ontwikkelperspectief een concretiseringsslag plaatsvinden in de vorm van een Uitvoeringsagenda met Regionale Investeringsagenda (RIA). Hierover worden de raden in een later stadium geïnformeerd.

Door de brede samenwerking met veel verschillende partijen en de complexiteit van het onderwerp kan het zijn dat het bovenstaande proces ergens vertraging oploopt. In dat geval gaan we in gesprek met de raadsadviescommissie over een alternatief proces, waarbij bijvoorbeeld niet het 'Ontwerp Ontwikkelperspectief' aan de huidige raden wordt voorgelegd, maar de Variantenstudie.

De uitwerking van het Ontwikkelperspectief is niet alleen een proces van de acht gemeenten, ook de beide provincies, de waterschappen en het Rijk zijn direct betrokken. Daarnaast zullen uiteraard ook andere partners binnen de regio, zoals ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties worden betrokken in dit proces.

3. Regionale Energiestrategie (RES) 2.0²

De RES 1.0 van de Regio Stedendriehoek is eind 2021 vastgesteld door alle betrokken gemeenteraden, Provinciale Staten en de algemeen besturen van de waterschappen Vallei en Veluwe en Rijn en IJssel. Na het indienen van onze RES Voortgangsrapportage bij het Nationaal Programma RES op 1 juli 2023, is de fase gestart waarin wordt toegewerkt naar de herijking van de RES naar RES 2.0. Hiervoor is door de Stuurgroep in maart 2024 het Plan van Aanpak RES 2.0 vastgesteld, wat de gemeenteraden in juni 2024 ter **informatie** hebben ontvangen.

In januari 2025 zijn er twee webinars georganiseerd om raadsleden te **informer**en over RES 2.0 (zie **link**). Tussen half februari en begin april 2025 zijn de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld om **opiniërend** te spreken over RES 2.0. De raden hebben aan hun portefeuillehouder punten van aandacht kunnen meegeven voor de definitieve ontwerpversie van RES 2.0. Vanaf april/mei 2025 vindt de besluitvorming over de terinzagelegging van de ontwerpversie RES 2.0 plaats in colleges en algemeen bestuur waterschap. Vanaf eind mei tot en met begin juli ligt RES 2.0 voor een ieder ter inzage. In deze zelfde periode krijgen ook de gemeenteraden gelegenheid om **oordeelsvormend** te reageren op de ontwerpversie RES 2.0. Op basis van de ingebrachte zienswijzen wordt in de zomer de definitieve RES 2.0 opgesteld, waarna in de periode oktober tot en met november 2025 **besluitvorming** in de gemeenteraden (en staten en waterschapsbestuur) plaatsvindt.

[tekst wordt mogelijk aangepast n.a.v. bespreking in Stuurgroep RES op 9 april]

4. Ruimtelijk-Economische Bouwsteen (REB) & Regionaal Programma Werklocaties (RPW)

Het huidige RPW (vastgesteld in 2020) vraagt om een actualisatie. Het RPW is het afsprakenkader van de regio en de provincies over de planning en programmering van bestaande en nieuw te ontwikkelen bedrijventerreinen. De uitkomsten van de REB vormen hiervoor de basis. De REB geeft inzicht in de uitgangssituatie, het economisch profiel en de ambities van de regio. De REB en het RPW vormen samen een belangrijke bouwsteen voor het Ontwikkelperspectief 2050. Het beoogd eindresultaat is een nieuw, actueel en gedragen RPW van de regio en provincies Gelderland en Overijssel voor de Regio Stedendriehoek met ruimtelijke en economische afwegingen op het gebied van de programmering van bedrijventerreinen tot 2030, met een doorkijk naar 2040.³

De raden zijn voor de zomer 2024 **geïnformeerd** over de REB en het RPW. Oorspronkelijk zouden beide documenten eind 2024 worden vastgesteld door de colleges. De planning is inmiddels aangepast waardoor de colleges en het algemeen bestuur in mei hierover besluiten. Voorafgaand aan de besluitvorming vindt nog afstemming plaats met de provincie Gelderland.

In de loop van het proces is gebleken dat de afspraken die worden gemaakt passen binnen het lokale beleid dat de gemeenteraden eerder hebben vastgesteld. Daarmee is het vaststellen van de REB en het RPW een bevoegdheid van de colleges. De gemeenteraden ontvangen daarom beide documenten eind mei/begin juni ter **informatie** en hoeven hierover dus geen besluit te nemen. Dit is mede afgestemd met de raadsadviescommissie.

² De RES heeft een aparte structuur binnen de regio met een eigen Stuurgroep en valt buiten de regionale begroting. De gemeente Deventer is onderdeel van de RES-regio West-Overijssel.

³ Voor Deventer geldt dat Overijssel in 2023 al programmeringsafspraken heeft gemaakt met de gemeenten. Deze afspraken zijn input voor het RPW. Ook de gemeente Heerde valt onder een andere regio.

5. Regionale Fietsvisie 2024 - 2040

De huidige regionale fietsvisie van de Regio Stedendriehoek is vastgesteld in 2012. Deze is vooral gericht op het realiseren van een regionale fietsinfrastructuur. Sindsdien is er veel veranderd. Met een toename in het gebruik van de e-bike en de speedpedelec zijn grotere afstanden in de regio steeds beter op de fiets af te leggen. De fiets kan een deel van de groei aan mobiliteit opvangen en de regio daarmee bereikbaar houden. De fiets speelt bij alle acht gemeenten in de Stedendriehoek een belangrijke rol in de Omgevingsvisies en coalitieakkoorden. Daarom wordt de regionale fietsvisie geactualiseerd. Het geeft een kader aan voor stimuleren van het fietsgebruik en de samenwerking tussen regio en gemeenten. De fietsvisie is een kader op hoofdlijnen dat verder moet worden uitgewerkt.

Het proces om te komen tot een geactualiseerde fietsvisie is in 2023 gestart. Op 13 december van dat jaar is er een 'fietscafé' gehouden, waarvoor raadsleden van de acht gemeenteraden en stakeholders zoals de politie, VeiligVerkeerNederland en de Fietsersbond zijn uitgenodigd. De raadsleden konden [beeldvormend](#) input geven voor het opstellen van de visie.

In 2024 is gewerkt aan het opstellen van de regionale fietsvisie en deze is in het najaar door de colleges vastgesteld, waarna de fietsvisie ter [besluitvorming](#) is voorgelegd aan de raden. Bij verschillende gemeenten wordt de regionale fietsvisie gelijktijdig met de eigen gemeentelijke fietsvisie aangeboden aan de raad ter besluitvorming. Dit proces loopt momenteel, waarbij iedere gemeente hiervoor een eigen planning heeft. De periode van vaststelling loopt daarom van november 2024 tot uiterlijk 1 juli 2025. In sommige gemeenten is de eigen gemeentelijke visie al vastgesteld en sluit de regionale visie daar naadloos bij aan. In die gevallen kan ervoor gekozen worden om de regionale fietsvisie als hamerstuk te agenderen.

6. Regio Deal

Op 9 februari 2024 maakte het kabinet bekend dat de ingediende aanvraag van de Regio Stedendriehoek voor een Regio Deal is toegekend. De Regio Stedendriehoek ontvangt € 20 miljoen van het Rijk om samen verder te werken aan de brede welvaart in de regio. Met de toekenning is het proces om te komen tot een convenant met het Rijk gestart, de dealmakingsfase. Dit heeft in 2024 plaatsgevonden. Hierover zijn de gemeenteraden [geïnformeerd](#) met een raadsinformatiebrief (zie [link](#)). Op 24 januari 2025 is bekend gemaakt welke projecten zijn toegekend (zie [link](#)). Hiermee is de uitvoering van de Regio Deal gestart. Dit jaar zal door het Partneroverleg nog besluitvorming plaatsvinden over de resterende middelen van de Regio Deal. Naar verwachting vindt dit voor de zomer 2025 plaats. Informatie over het verloop van de Regio Deal projecten en de toekenning van de resterende middelen is te vinden op de [website](#) en via de nieuwsbrief.

7. Urgentieverordening en -regeling

In 2024 zijn de samenwerkende gemeenten van de Stedendriehoek gestart met het gezamenlijk opstellen van een urgentieverordening. Deze gezamenlijke urgentieverordening komt voort uit de verandering in regelgeving die vanuit het rijk in gang is gezet rondom volkshuisvesting. Eén van de onderwerpen die in de wet wordt geregeld is het voorrang geven aan bepaalde urgente aandachtsgroepen bij de toewijzing van een sociale huurwoning. De voorrang voor de aandachtsgroepen wordt op het niveau van de woningmarktregio geregeld, in ons geval de regio Stedendriehoek. Vanwege de wettelijke aanpassingen moeten deze verschillende regelingen omgezet worden naar een huisvestingsverordening met een daarin een urgentieverordening. Het vaststellen van een urgentieverordening en -regeling is een bevoegdheid van de gemeenteraad. Het proces om te komen tot de urgentieverordening bespreken we nog met de Raadsadviescommissie. U wordt hierover daarna uitgebreider over geïnformeerd.

8. Afgeronde processen

8.1. Woondeal (incl. woon-zorg)

In 2023 hebben de Gelderse gemeenten, de provincie Gelderland en het ministerie van BZK / VRO de woondeal voor de regio Stedendriehoek voor de periode 2022 tot en met 2030 afgesloten. In deze woondeal zijn afspraken gemaakt over nieuw te bouwen woningen, de prijscategorieën en de benodigde randvoorwaarden om de nieuwbouwopgave te kunnen realiseren. Bij ondertekening is afgesproken de Woondeal in 2025 te actualiseren en een aantal inhoudelijke zaken aan de huidige Woondeal toe te voegen, waaronder een afsprakenkader ouderenhuisvesting. In 2024 is met de samenwerkende gemeenten in de Regio Stedendriehoek, het ministerie van VRO, de provincie Gelderland, corporaties en zorgorganisaties gewerkt aan de genoemde zaken en is de woondeal geactualiseerd.⁴ De Woondeal is op 31 januari 2025 **informerend** via een raadsinformatiebrief aangeboden aan de gemeenteraden (zie [link](#)). De individuele colleges hebben dit aangevuld met informatie over de specifieke lokale situatie.

In de vorige langetermijnplanning was opgenomen dat de raden de Woondeal opiniërend en besluitvormend zouden ontvangen. Over dit proces is advies gevraagd van de raadsadviescommissie. Bij de definitieve versie van de Woondeal is gebleken dat de Woondeal binnen de afgesproken kaders van de gemeenten blijft en er een koppeling is gemaakt met de bestaande opgaven. Om die reden is de Woondeal alleen ter informatie verstuurd aan de raden. Hiermee is het proces om te komen tot actualisatie van de Woondeal **afgerond**.

8.1. Regioarrangement

In 2022 heeft het toenmalige kabinet aan de twaalf provincies gevraagd om de opgaven voor de periode tot 2030 - met een doorkijk naar 2050 - ruimtelijk te vertalen. De provincies is gevraagd om te komen met een ruimtelijke koers met de belangrijkste opgaven waaraan gewerkt gaat worden. Voor onze regio heeft de provincie Gelderland een regioarrangement opgesteld, samen met de drie waterschappen en de acht gemeenten van de Regio Stedendriehoek. In het najaar 2023 hebben de betrokken colleges het Regioarrangement 2023 vastgesteld en is in de raden **opiniërend** gesproken over de vijf agenderende opgaven van het Regioarrangement 2023: verstedelijking in balans, ontwikkeling corridors A1/A50, bevaarbaarheid IJssel, vitaal landelijk gebied en Veluwe. Deze agenderende opgaven zijn verwerkt in het ruimtelijke voorstel dat de provincie Gelderland heeft aangeboden aan het Rijk. In het voorjaar 2024 zijn de raden in de gelegenheid gesteld om **opiniërend** input mee te geven aan hun portefeuillehouder voor de verdere uitwerking van het Regioarrangement. Tijdens de raadsconferentie van 28 mei 2024 is ter **informatie** een terugkoppeling gegeven over de input die door de raden is meegegeven. Omdat de opgaven uit het regioarrangement integraal uitgewerkt worden in het Ontwikkelperspectief van onze regio komt er geen bijgestelde versie van het regioarrangement, maar werken we nu als partijen samen op binnen het proces van het Ontwikkelperspectief. De inhoud van het regioarrangement wordt dus meegenomen in het proces van de Ontwikkelperspectief. Daarmee is dit proces **afgerond**.

Ter info: De provincies hebben als vervolg op het regioarrangement van het Rijk de opdracht gekregen om met een ruimtelijk arrangement te komen waarin Rijk en provincie wederkerige afspraken maken over de uitvoering van de opgaven. De afspraken vormen de basis voor een nieuwe Nota Ruimte in 2025. De Regio Stedendriehoek heeft geen rol in de afspraken die de provincies maken met het Rijk in het ruimtelijk arrangement. Uiteraard betrekken de provincies de regio wel bij het opstellen van de afspraken. Het Ruimtelijk arrangement wordt in juni 2025 tijdens het Bestuur Overleg Leefomgeving (tussen provincies en Rijk) vastgesteld. Deze afspraken worden opgenomen in de Nota Ruimte die na de zomer 2025 ter visie komt te liggen.

⁴ Voor de gemeente Deventer geldt dat zij in 2023 afspraken hebben gemaakt met de provincie Overijssel en het Rijk. De woningbouwopgave van de gemeente Deventer maakt onderdeel uit van de actualisatie van de woondeal.

Overzicht Langetermijnplanning gemeenteraden 2025 (wordt later toegevoegd)

Overzicht Totale langetermijnplanning 2025

